

SPOROČILO ZA JAVNOST

UREDITEV PODROČJA NAČRTOVANJA POŽARNE VARNOSTI V SLOVENIJI NI NAJBOLJŠA

Stanje na področju načrtovanja požarne varnosti je mogoče izboljšati z dodatnimi izobraževanji in organizacijo visokošolskega študija požarne varnosti

Ljubljana, 6. oktober - Inženirska zbornica Slovenije je včeraj organizirala okroglo mizo z naslovom »Kako lahko izboljšamo ureditev področja požarne varnosti«. Zbralo se je prek 60 udeležencev, pooblaščenih inženirjev in arhitektov, predstavnikov projektivnih in izvajalskih podjetij, javnih podjetij in zavodov ter fakultet in združenj.

Udeleženci okrogle mize so se strinjali, da splošno stanje na področju načrtovanja požarne varnosti ni najboljše in da je potrebno nadaljevati z že začetimi aktivnostmi za izboljšanje stanja. Prevladalo je mnenje, da spremembe zakonodaje niso potrebne, da pa je nujno potrebno njeno dosledno izvajanje in spremljanje učinkov v daljšem časovnem obdobju. Vsi uvodničarji so izpostavili potrebo po dvigu strokovnosti pooblaščenih inženirjev vseh strok na področju požarne varnosti, kar je kratkoročno mogoče doseči le z dodatnimi izobraževanji. Za razvoj stroke in področja požarne varnosti kot celote pa bi bilo dobrodošlo organiziranje visokošolskega študijskega programa požarne varnosti.

Osnova za razpravo je bil predlog sprememb zakonodaje s področja požarne varnosti, ki ga je aprila 2009 pripravila IZS, zavedajoč se, da se lahko izboljšanje stanja požarne varnosti doseže le na podlagi uskladitve stališč vseh ključnih akterjev s področja požarne varnosti pri pripravi predloga sprememb zakonodaje. Tako so na okrogli mizi uvodoma stališča predstavili Inženirska zbornica Slovenije (IZS), Slovensko združenje za požarno varstvo (SZPV), Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo (FKKT), Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) ter Uprava RS za zaščito in reševanje, Ministrstva za obrambo (URSZR). Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) se okrogle mize navkljub povabilu aktivno ni udeležila.

Okroglo mizo je vodil predsednik upravnega odbora matične sekcije inženirjev tehnologov in drugih inženirjev, IZS, **g. Jožef Studenčnik**, univ,dipl.inž.metal., spec.men., ki je med drugim povedal, da je IZS poleti sprejela ukrepe za izboljšanje in ureditev področja požarne varnosti, s katerimi želi IZS spremeniti pristop pri projektiranju požarne varnosti in istočasno dvigniti strokovnost pooblaščenih inženirjev vseh strok na področju požarne varnosti. *»IZS v zadnjem obdobju aktivno posega v urejanje razmer na področju požarne varnosti s podajanjem pobud in predlogov za spremembo zakonodaje, organizacijo strokovnih srečanj in izobraževanj, popularizacijo strokovnih izpitov in pripravo programa pripravljalnega seminarja za strokovni izpit. V pomoč pooblaščenim inženirjem pri delu je v teku priprava Priročnika za izdelavo Študije požarne varnosti in Zasnove požarne varnosti.«* Poudaril je, da tudi ta okrogla miza sodi v niz aktivnosti IZS za izboljšanje stanja na področju požarne varnosti in da bodo imeli zaključki prav gotovo velik pomen in težo pri nadaljnjem urejanju razmer na tem področju. *»Udeležba eminentnih zastopnikov najpomembnejših akterjev v slovenskem prostoru s področja požarne varnosti nam to potrjuje ne samo v smislu njihove strokovnosti, ampak so z udeležbo pokazali tudi svoj interes in aktiven pristop k izboljšanju razmer.«*

Vsi uvodničarji so izpostavili pomembnost izobraževanja in usposabljanja pooblaščenih inženirjev vseh strok, kot temelja za vse nadaljnje aktivnosti na zakonodajnem, projektantskem, graditeljskem in nadzorno inšpekcijskem področju. Sprejeta je bila tudi pobuda za organiziranje visokošolskega univerzitetnega dodiplomskega in/ali vsaj podiplomskega študijskega programa požarne varnosti.

Zaključki razprave so bili sledeči:

1. V prihodnje je treba dati velik poudarek predvsem dodatnemu izobraževanju vseh inženirjev IZS in ZAPS, ki morajo osvojiti najprej temeljna znanja s področja požarne varnosti, da bodo lahko rešitve, ki jim jih predlagajo odgovorni projektanti požarne varnosti, čim bolj uspešno prenašali v svoje projektne rešitve. Vir problemov s področja požarne varnosti namreč ni samo v odgovornih projektantih požarne varnosti, ampak tudi v uporabi in razumevanju ukrepov požarne varnosti tako v načrtih kot pri sami izvedbi in nadzoru. Izdelki (načrti, stavbe, objekti) namreč niso zadovoljivi, kar je pokazala tudi raziskovalna naloga, ki jo predstavil mag. Jug Aleš., FKKT.
2. Izobraževanja za odgovorne projektante požarne varnosti morajo biti bolj specialistična in na višjem nivoju od splošnega izobraževanja s področja požarne varnosti za odgovorne projektante vseh drugih strok. Pri organizaciji izobraževanj je priporočljivo sodelovanje IZS, SZPV in FKKT.
3. Prevladalo je mnenje, da spremembe zakonodaje niso potrebne, da pa je nujno potrebno njeno dosledno izvajanje in spremljanje učinkov v daljšem časovnem obdobju.
4. Zakonodajalec ne načrtuje bistvenih sprememb zakonodaje v prihodnje, zato se bo še naprej obdržal elaborat Zasnova požarne varnosti za vse požarno zahtevne in vse požarno manj zahtevne stavbe. IZS v pripravo Priročnika za izdelavo Študije požarne varnosti in Zasnovne požarne varnosti, v katerem bodo podana izhodišča za izdelavo teh elaboratov, vključi FKKT in URSZR.
5. Obstoječi programi znanj za strokovne izpite za odgovorno projektiranje in odgovorno revidiranje požarne varnosti so primerljivi s katalogi znanj evropskega združenja CFP (mag. Aleš Jug iz FKKT in Leon Pajek iz SZPV). Mnenja o tem ali so katalogi znanj za strokovne izpite primerni ali ne so bila deljena, zato bo IZS zaprosila uvodničarje oz. njihove inštitucije, da podajo detaljne pripombe nanje.
6. Udeleženci so podprli predlog FKKT, da se v sodelovanju več fakultet (FKKT, FA, FGG, FS, FPP, ..) organizira visokošolski univerzitetni dodiplomski in/ali vsaj podiplomski študijski program požarne varnosti. FKKT se poziva, da prevzame aktivnosti za izpeljavo pobude.
7. Za višjo kakovost projektiranja in izvedbe je nujna odlična medsebojna komunikacija in dobro sodelovanje pooblaščenih inženirjev vseh strok in pooblaščenih arhitektov.

Inženirska stroka je (dodatno od zaključkov) na pristojni ministrstvu (MOP in MO, URSZS) naslovila naslednji poziv:

1. Zakonodajalec (MOP) naj v bodoče razmisli, da bi uporabo Tehnične smernice za požarno varnost omejil na požarno manj zahtevne objekte. To dejstvo je podprl tudi predsednik ZAPS, ki je izrazil željo, da bi bile zahteve glede požarne varnosti zapisane čim bolj razumljivo, da odgovorni arhitekt ne bi bil obremenjen z iskanjem zahtev požarne varnosti v mnogih tujih predpisih in smernicah.
2. V tehnični smernici za požarno varnost naj se zakonodajalec v čim večji meri poskuša izogniti sklicevanju na obilico tujih referenčnih smernic, ker trenutno zaradi tega prihaja do podvajanja zahtev glede predvidenih ukrepov požarne varnosti, zaradi česar zahtev iz smernice ni mogoče izpolniti. Zaradi tega zato prihaja tudi do konfliktov med soglasodajalcem in projektantom oz. med projektanti samimi, kar v očeh investitorja meče slabo luč na projektanta, ki je zadolžen za prenos zahtev v projektne rešitve. Tehnična smernica naj bo napisana jasno in naj povzame vse bistvene zahteve iz referenčnih dokumentov, na katere se sklicuje.
3. Zakonodajalec naj jasno opredeli osnove za performančno utemeljeno projektiranje oz. uporabo inženirskih metod in drugih predpisov (načrtovanje po 8. členu Pravilnika o požarni varnosti v stavbah), da se predvsem pri izdaji požarnega soglasja ve, kdaj je objekt enako požarno varen, kot če je projektiran po Tehnični smernici za požarno varnost (obstaja zahteva Pravilnika o požarni varnosti v stavbah, ki pa se je ne da uporabljati v praksi, zato je večina požarno zahtevnih stavb načrtovanih po 7. členu, kar verjetno ekonomsko ni smiselno).
4. Zahteve za požarno zahtevne stavbe, ki so določene v tabeli Pravilnika o požarni varnosti, naj se postavijo nižje (kot je bilo predlagano s strani IZS).
5. Ponovno naj se uvede revizija požarne varnosti za vse stavbe, ki se načrtujejo po 8. členu Pravilnika o požarni varnosti v stavbah, kar je pred časom v Pravilniku o požarni varnosti v stavbah že veljalo. Te stavbe se namreč načrtujejo po raznih tujih predpisih in smernicah, tudi s pomočjo požarnega inženirstva, zato je potrebna kontrola teh rešitev s strani odgovornega revidenta požarne varnosti.
6. Zakonodajalcu MOP se predlaga, da ob pripravi čistopisov pravilnikov pripravi in uveljavi tudi manjše spremembe le-teh, katere je IZS že predlagala. Predvsem bi bilo treba v Pravilniku o požarni varnosti v stavbah jasno zapisati, da lahko revizijo požarne varnosti opravlja le odgovorni revident požarne varnosti. Pri tem naj se revizija požarne varnosti omeji na pregled upoštevanja ukrepov požarne varnosti v vseh načrtih PGD, med tem ko naj odgovorni revidenti ostalih strok

preverjajo posamezne projektne rešitve v posameznih načrtih. S tem načinom se strinja tudi soglasodajalec URSZR, saj v nobenem primeru ne bi prišlo do podvajanja dela: za objekte po Pravilniku o študiji požarne varnosti naredi pregled elaborata soglasodajalec, za vse ostale požarno zahtevne stavbe pa odgovorni revident požarne varnosti.

7. Odgovorne projektante požarne varnosti je treba še aktivneje vključevati v izdelavo Izkaza požarne varnosti (tako faze PGD kot PID) in izdelavo elaboratov Zasnov požarne varnosti in to tudi v primerih, ko lahko le-te izdelujejo odgovorni projektanti drugih strok, saj imajo odgovorni projektanti požarne varnosti poglobljena specialistična znanja s področja požarne varnosti in lahko veliko pripomorejo k izboljšanju požarne varnosti tako pri načrtovanju kot pri izvedbi.
8. Tako predstavniki URSZR kot IZS se strinjajo, da bi bilo treba izdelovati elaborat Študija požarne varnosti v dveh fazah: kot koncept pred izdelavo načrtov PGD in kot povzetek upoštevanja zahtev požarne varnosti, kar skupaj s predloženim izkazom požarne varnosti faze PGD predstavlja boljšo osnovo za hitrejšo izdajo požarnega soglasja.

Več informacij na spletni strani:

<http://www.izs.si>

mag. Črtomir Remec, predsednik IZS

Tel.: 01 / 547 33 40

E-mail: izs@izs.si